

TOETSINGSADVIES OVER HET
MILIEU-EFFECTRAPPORT INTEGRAAL
PROVINCIAAL AFVALSTOFFENPLAN DRENTE

113-273

31 augustus 1989

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Toetsingsadvies

Toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Integraal
provinciaal afvalstoffenplan Drenthe / [Commissie voor de
Milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-080-X
SISO 614.62 UDC [504.064.2:628.47] (492.73)
Trefw.: milieu-effectrapportering ; Drente /
vuilverwerking ; Drente.

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan Gedeputeerde Staten van
Drenthe
Postbus 122
9400 AC Assen

uw kenmerk
15/WaMil/A18/89-5.929
onderwerp
Toetsing milieu-effectrapport
Provinciaal Afvalstoffenplan
Drenthe

uw brief
25 april 1989

ons kenmerk
U757-89/Bu/ao/113-275
utrecht,
31 augustus 1989

Met bovenvermelde brief stelde het College van Gedeputeerde Staten de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid advies uit te brengen over het milieu-effectrapport (MER) inzake het Provinciaal Afvalstoffenplan van Drenthe.

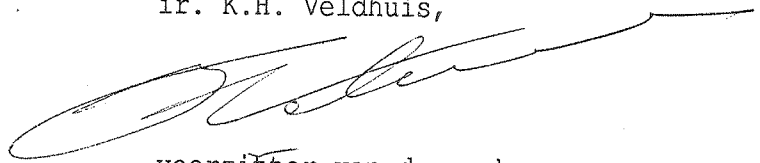
Hierbij bied ik U het advies aan van de Commissie overeenkomstig artikel 41 z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm). Het MER is getoetst aan de op 26 januari 1988 door U vastgestelde richtlijnen voor het MER en aan de wettelijke vereisten op grond van de Wabm. Voor de inhoud van het toetsingsadvies verwijs ik naar de samenvatting. Daarnaast wil ik U bijzondere aandacht vragen voor het volgende:

1. De Commissie is van mening dat het milieu-effectrapport in het algemeen een goed inzicht geeft in het provinciaal afvalstoffenbeleid en de daaraan verbonden milieugevolgen. Het zwaartepunt van de activiteiten in de provincie ligt bij de afvalverwerking door de VAM te Wijster. De Commissie gaat er van uit dat bij de verdere besluitvorming over het plan en de verbrandingsinstallatie bij de VAM aandacht zal worden besteed aan de thans in discussie zijnde dioxineproblematiek, de bijstelling van de geldende normen en de nieuwste reinigingstechnieken.
2. Zowel bij het voorgenomen beleid als bij de beide varianten van het meest milieuvriendelijke alternatief zijn het stimuleren van preventie en nuttige toepassing belangrijke beleidsdoelstellingen. Uit het MER blijkt dat de provincie slechts weinig financiële voorzieningen kent en bevoegdheden heeft om deze beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren; ook zijn de bij het meest milieuvriendelijke alternatief genoemde maatregelen ten aanzien van preventie en nuttige toepassing tamelijk summier aangeduid. De Commissie vraagt zich af of het voorgenomen beleid ten aanzien van preventie en nuttige toepassing gerealiseerd zal kunnen worden en wat de consequenties zullen zijn, als het beleid slechts gedeeltelijk slaagt.

3. De bovenprovinciale en landelijke ontwikkelingen op het gebied van het afvalstoffenbeleid kunnen op vrij korte termijn van grote invloed zijn op het provinciale afvalstoffenbeleid. Dit geldt met name voor de in uitvoering zijnde studie naar gezamenlijke afvalverwijdering voor de noordelijke provincies en de adviezen van de Landelijke Coördinatie Commissie Afvalbeleid (LCCA) over een boven- of interprovinciale aanpak van de afvalverwijdering. Ook de lopende contracten van de VAM met gemeenten buiten de provincie kunnen door dergelijke ontwikkelingen worden beïnvloed. In dit verband is het wellicht aan te bevelen nu reeds een procedure vast te leggen, volgens welke wijzigingen van het PAP binnen de planperiode kunnen plaatsvinden.

De Commissie hoopt een constructieve bijdrage aan de besluitvorming te hebben geleverd met dit advies.

ir. K.H. Veldhuis,

voorzitter van de werkgroep
m.e.r. PAP Drenthe

TOETSINGSADVIES OVER HET
MILIEU-EFFECTRAPPORT INTEGRAAL
PROVINCIAAL AFVALSTOFFENPLAN DRENTHÉ

Advies op grond van artikel 41z, eerste en tweede lid van de Wet algemene bepalingen Milieuhygiëne over de inhoud van het Milieu-effectrapport ten behoeve van de vaststelling van een integraal Provinciaal Afvalstoffenplan Drenthé.

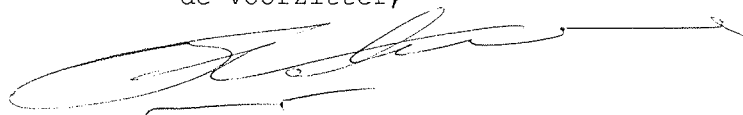
Uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Drenthé door een werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.

de secretaris,

drs. M. Buitenkamp

de voorzitter,

ir. K.H. Veldhuis

Utrecht, 31 augustus 1989

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	2
3. ALGEMENE INDRIJK VAN HET MER	4
4. DOEL EN BELANG	4
5. BESCHRIJVING BELEIDSALTERNATIEVEN	4
6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	7
7. BESCHRIJVING VAN DE BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING DAARVAN	8
8. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	8
9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	9
10. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE ACHTERAF	10
11. SAMENVATTING VAN HET MER	11

BIJLAGEN

1. Bekendmaking in de staatscourant nr. 91, d.d. 12 mei 1989
2. Brief van Gedeputeerde Staten van Drenthe met verzoek om advies
2. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage
4. Lijst van inspraakreacties

1. INLEIDING

Ten behoeve van de besluitvorming over het ontwerp-integraal Provinciaal Afvalstoffenplan (PAP) Drenthe voor de periode 1990-1994 is een milieu-effectrapport (MER) opgesteld. Het PAP dient het provinciaal beleid aan te geven ten aanzien van de verwijdering van huishoudelijke afvalstoffen, daaraan gelijkgestelde afvalstoffen en van diverse categorieën bedrijfsafvalstoffen (artikelen 4, 17, 25 en 26 van de Afvalstoffenwet).

Gedeputeerde Staten van Drenthe hebben op 12 mei 1989 het MER bekendgemaakt (bijlage 1). De inspraakperiode liep van 16 mei tot 1 augustus, terwijl op 16 juni, 20 juni, 26 juni en 29 juni openbare hoorzittingen plaatsvonden. Met de brief van 25 april 1989 (bijlage 2) hebben Gedeputeerde Staten het milieu-effectrapport toegezonden aan de Commissie voor de milieu-effectrapportage, met het verzoek advies uit te brengen over het MER, conform artikel 41z, lid 1 van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

De Commissie voor de m.e.r. dient een oordeel over het MER te geven, waarbij het toetsingskader wordt gevormd door:

- de richtlijnen voor de inhoud van het MER, welke werden vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Drenthe op 26 januari 1988 op grond van artikel 41o, lid 1 van de Wabm;
- het gestelde in artikel 41j van de Wabm;
- de eis dat het MER geen onjuistheden bevat ex artikel 41w, tweede lid van de Wabm.

Het hierbij uitgebrachte toetsingsadvies is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. (bijlage 3). Een aantal leden van deze werkgroep is ook betrokken geweest bij het advies voor richtlijnen voor de inhoud van het MER, zoals dat op 30 oktober 1987 werd uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Drenthe. De werkgroep vertegenwoordigt in deze de Commissie voor de m.e.r. en wordt verder in dit advies aangeduid met "de Commissie". De werkgroep vergaderde op 24 mei, 4 juli, 31 juli en 11 augustus 1989. Op 11 augustus werd met vertegenwoordigers van de provincie Drenthe van gedachten gewisseld naar aanleiding van een concept-toetsingsadvies.

In overeenstemming met het gestelde in artikel 41z, tweede lid van de Wabm heeft de Commissie de via Gedeputeerde Staten van Drenthe ontvangen opmerkingen die schriftelijk werden ingebracht, alsook de verslagen van de hoorzittingen, in beschouwing genomen. Voor zover deze reacties (zie bijlage 4) betrekking hebben op milieu-aspecten van de activiteit, werden zij in dit toetsingsadvies verwerkt. De Commissie heeft in dit opzicht weinig gebruik kunnen maken van de inspraakreacties, omdat deze vooral betrekking bleken te hebben op het voorgenomen beleid en minder op de inhoud van het MER. Het is de Commissie opgevallen, dat door veel insprekers suggesties voor een nadere invulling van het afvalstoffenbeleid zijn aangedragen.

2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES

Ten behoeve van de besluitvorming over het ontwerp-integraal Provinciaal Afvalstoffenplan (PAP) Drenthe voor de periode 1990-1994 is een milieu-effectrapport (MER) opgesteld.

De Commissie voor de milieu-effectrapportage geeft in het onderhavige advies een oordeel over het MER, mede op basis van de richtlijnen voor de inhoud van het MER, vastgesteld door Gedeputeerde Staten van Drenthe op 26 januari 1988.

Algemene indruk van het MER (hfdst. 3)

De Commissie is van mening dat het MER in het algemeen goed inzicht geeft in het afvalstoffenbeleid van de provincie Drenthe en de daaraan verbonden milieugevolgen. Bij de beschrijving van de milieugevolgen in de verschillende hoofdstukken heeft zij echter nog een aantal opmerkingen.

Doel en belang (hfdst. 4)

Tot het nulalternatief behoort het niet verlengen van de contracten met gemeenten buiten de provincie. In het MER wordt geen duidelijke motivering voor deze keuze gegeven, noch worden de consequenties van het niet verlengen van de contracten voor het milieu duidelijk weergegeven.

Beschrijving beleidsalternatieven (hfdst. 5)

De beleidsuitgangspunten voor de komende planperiode zijn preventie, het bevorderen van hergebruik en het beperken van storten. In het MER worden echter weinig concrete maatregelen aangegeven, waardoor deze beleidsuitgangspunten kunnen worden verwezenlijkt.

Naar de mening van de Commissie is in het MER onvoldoende aandacht besteed aan de afstemming tussen de capaciteit van de te bouwen geïntegreerde afvalverwerkingsinstallatie bij de VAM en het provinciale afvalstoffenbeleid. Het gevolg van onvoldoende afstemming kan zijn dat enerzijds de gescheiden inzameling gefrustreerd wordt, omdat voldoende effectieve brandstof nodig is en anderzijds dat bij teveel afval tot bovenmatig storten zal worden overgegaan. Deze problematiek zal bij de milieu-effectrapportage die voor de verbrandingsinstallatie wordt uitgevoerd, eveneens aan de orde komen.

Uit het MER wordt niet duidelijk of nadere milieubescherpende maatregelen voor in gebruik zijnde stortplaatsen in het voorgenomen beleid worden aangebracht. Gelet op de risico's van de bestaande verontreinigingen zou dit wel voor de hand liggen.

Te nemen en eerder genomen besluiten (hfdst. 6)

De bespreking van de besluitvorming en de verwerking van de bestaande regelgeving is goed.

Beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkeling daarvan (hfdst. 7)

De beschrijving van de bestaande toestand van het milieu is weinig toe-

gespitst op de afvalverwerkingslocaties. In ieder geval over het VAM-terrein, waar een groot deel van de afvalverwerking plaatsvindt, had meer informatie gegeven kunnen worden.

Gevolgen voor het milieu (hfdst. 8)

De milieu-effecten van de te bouwen geïntegreerde afvalverwerkingsinstallatie kunnen nog niet nauwkeurig aangegeven worden, omdat de technische uitvoering nog niet vastligt. De in het MER beschreven milieugevolgen mogen daarom uitsluitend als voorlopige aannamen worden beschouwd.

De emissies en maximale deposities bij het voorgenomen beleid en bij de meest milieuvriendelijke verbrandingsvariant verschillen volgens het MER niet veel van elkaar. De redenen hiervoor zijn in het MER slechts beperkt aangegeven.

Aan de waarderingstabellen voor de vergelijking van de milieugevolgen van de verschillende alternatieven mag geen kwantitatieve waarde worden gehecht.

Vergelijking van de alternatieven (hfdst. 9)

Uit de vergelijking van de alternatieven blijkt dat de verbrandingsvariant voor het meest milieu-vriendelijke alternatief in feite een beperkte uitbreiding van het voorgenomen beleid is.

Dat uit de kostenvergelijking van de alternatieven het voorgenomen beleid als gunstigste naar voren komt, wordt niet ondersteund door vergelijkingen volgens bijlage 9.

Leemten in kennis en evaluatie achteraf (hfdst. 10)

In het MER wordt goed aangegeven wat de leemten in kennis zijn.

Samenvatting van het MER (hfdst. 11)

De samenvatting van het MER is duidelijk.

3. ALGEMENE INDRUK VAN HET MER

Het MER is overzichtelijk en goed leesbaar. Het geeft in het algemeen goed inzicht in het afvalstoffenbeleid van de provincie Drenthe en de daaraan verbonden milieugevolgen. Ten aanzien van enkele onderdelen zijn onduidelijkheden c.q. tekortkomingen te vermelden, met name wat betreft de beschrijving van de milieugevolgen.

4. DOEL EN BELANG

Het milieu-effectrapport bevat ten minste een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd (Wabm art. 41j, lid 1a).

In hfdst. 4.6 van het MER (blz. 50 e.v.) is een prognose gegeven voor het afvalaanbod zoals dit zich tot het jaar 2005 zal ontwikkelen. In fig. 4.3. (blz. 52) is daarbij aangegeven welke hoeveelheden afval het betreft, zowel voor de situatie waarin bestaande contracten worden verlengd als voor de situatie waarin dat niet gebeurt. Het is de Commissie opgevallen dat in dit hoofdstuk geen keuze wordt gemaakt ten aanzien van het beëindigen danwel verlengen van de contracten met gemeenten buiten de provincie. Uit de volgende hoofdstukken van het MER blijkt, dat het niet verlengen van contracten tot het nulalternatief behoort en dat bij de voorgenomen activiteit alsmede het meest milieuvriendelijke alternatief is gekozen voor verlenging van contracten met gemeenten buiten de provincie. Uit het PAP (hfdst. 6.7, blz. 63) is vervolgens af te leiden dat verlenging van deze contracten onder bepaalde voorwaarden wordt toegestaan. Bij de beschrijving van het nulalternatief in het MER wordt geen duidelijke motivering voor deze keuze gegeven, noch worden de consequenties van het niet verlengen van de contracten voor het milieu duidelijk weergegeven.

5. BESCHRIJVING BELEIDSALTERNATIEVEN

Het milieu-effectrapport bevat ten minste een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen (Wabm, art. 41j, lid 1b).

Algemeen

Als uitgangspunten voor de komende planperiode worden in het MER preventie, het beperken van storten en het bevorderen van hergebruik en nuttige toepassing genoemd. Bij de beschrijving van de beleidsalternatieven (waaronder ook de meest milieuvriendelijke alternatieven) krijgen alleen het beperken van storten en een aantal vormen van hergebruik de aandacht. Voor nuttige toepassing is alleen de compostering van groente-, fruit- en tuinafval (GFT-fractie) uitgewerkt. Voorbeelden van nuttige toepassing van bouw- en sloopafval worden niet gegeven. Concreete maatregelen om het voorgestelde beleid ten aanzien van preventie en hergebruik te realiseren worden in het MER niet vermeld. Het is de

ton). Gelet op de reeds bestaande verontreiniging van bodem en grondwater bij het stortterrein van de VAM lijkt het voor de hand te liggen dat in het voorgenomen beleid aanvullende milieubescherpende maatregelen voor de stortplaats zullen worden getroffen, ter beperking van emissies naar de bodem, het grondwater en de lucht. Uiteraard zal dat dan tot hogere stortkosten leiden.

Bij de beschrijving van de meest milieuvriendelijke stortvariant (MMA-S) op blz. 91 wordt een toename van bodemverontreiniging verwacht, als gevolg van het ontbreken van een toereikende basisafdichting. De Commissie gaat er van uit dat in het voorgenomen beleid de IBC-criteria worden aangehouden. Waarom een toereikende basisafdichting zou ontbreken bij het MMA-S is daarom niet duidelijk.

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit heeft de Commissie nog de volgende kanttekeningen:

- De problematiek van het boorgruis wordt erg summier behandeld.
- Het kolkenvuil (blz. 70) zal gedeeltelijk bij de VAM en gedeeltelijk elders worden gestort. Niet duidelijk is waar en hoe dit zal gebeuren. De Commissie wijst erop dat kolkenvuil belangrijke nadelige milieugevolgen kan hebben.
- Bij agrarisch afval en plantaardig bedrijfsafval (blz. 73) wordt geen aandacht besteed aan mogelijke verontreinigingen met bestrijdingsmiddelen.
- Bij verontreinigde grond (blz. 74) is geen aandacht besteed aan de mogelijkheid dat de grond niet gestort maar verbrand danwel schoongemaakt moet worden. Aan het landelijk grondsaneringsbeleid wordt niet gerefereerd.
- Niet duidelijk wordt, wat bedoeld is met "stringente voorwaarden", waaronder verbrandingsresten mogen worden gestort (blz. 78).
- Wat is het beleid ten aanzien van nazorg van afgewerkte en tijdens de planperiode af te werken stortplaatsen?

Meest milieuvriendelijke alternatieven

Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast (Wabm, art. 41j, lid 3).

De in de fig. 4.3. gepresenteerde prognoses voor het afvalaanbod worden verder in het MER als uitgangspunt gehanteerd. Voor de beide meest milieuvriendelijke alternatieven (MMA-S en MMA-V) worden dezelfde afvalhoeveelheden gebruikt als voor het voorgenomen beleid. Ook de tabellen op blz. 92 t/m 94 geven dit aan. Gezien de verdergaande doelstellingen ten aanzien van preventie en hergebruik zouden voor de beide meest milieuvriendelijke alternatieven lagere prognoses voor verbranden en storten moeten gelden. In bijlage 2 van het MER, de tabellen B.2.5, B.2.8 en B.2.10, zijn de verschillen in de alternatieven wel tot uiting gebracht.

Het is de Commissie niet duidelijk waarom, met name bij het meest milieuvriendelijk alternatief voor storten, geen aandacht is geschonken

dat genoemde milieugevolgen met betrekking tot de GAVI uitsluitend als voorlopige aannamen dienen moeten beschouwd en dat de beschreven milieugevolgen nog sterk kunnen wijzigen als gevolg van nieuwe technische ontwikkelingen en de te verwachten aanscherping van normen en richtlijnen. De provincie zal duidelijk moeten maken welke milieu-eisen zij aan de op te richten GAVI zal gaan stellen. Gaat men uit van de thans vigerende richtlijnen of van de ten tijde van de vergunningverlening geldende normen[2]?

In dit verband mag niet onvermeld blijven, dat bij toepassing van de modernste besturingstechnieken het verbrandingsproces beter is te beheersen, hetgeen ook gunstige gevolgen heeft voor de verschillende milieu-effecten. Daarnaast zouden bij de mogelijkheden om te komen tot een nuttig gebruik van de verbrandingsresten als slakken e.a. de milieu-effecten dienen te worden beperkt door toepassing van nieuwe technieken bij de nabewerking en beheersmaatregelen bij de toepassing.

Belangrijke emissies als gevolg van het storten van afvalstoffen, zoals CO₂ en CH₄, zijn uiteraard slechts in globale zin aan te geven[3], maar deze zouden gezien de effecten op het milieu[4] niet ongenoemd mogen blijven. In dit verband is het gewenst aan te geven welke hoeveelheden stortgas men denkt in de loop van de komende jaren te kunnen winnen of affakkelen, waardoor deze emissies worden beperkt.

Uit de tabellen 8.3 (blz. 134 van het MER) en de tabellen 8.6 en 8.7 (blz. 142 en 143 van het MER) blijkt dat de emissies en de maximale deposities bij het voorgenomen beleid en bij de meest milieuvriendelijke verbrandingsvariant niet veel van elkaar verschillen. De Commissie vraagt zich af waarom deze verschillen zo gering zijn, gelet op het verschil in beleidsvoornemens tussen het voorgenomen beleid en de meest milieuvriendelijke verbrandingsvariant.

Er is waardering voor de wijze waarop in het MER gepoogd is de milieugevolgen van de verschillende alternatieven relatief (en dus kwalitatief) te vergelijken. Toch blijkt uit een vergelijking van de verschillende tabellen in hoofdstuk 8 dat de vergelijking deels ook kwantitatief is, zodat het gevaar bestaat dat de cijfers bij elkaar worden opgeteld om tot een eindoordeel te komen. Dit gevaar wordt versterkt door een opmerking op blz. 19 van het MER, waar gesteld wordt dat de vergelijking voor zover mogelijk kwantitatief is.

9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Een milieu-effectrapport bevat ten minste een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor

2 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 14 en 26

3 Zie Boll, Doedens e.a. Müll und Abfall 3/88, p. 112 e.v.

4 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 26

aan het bestrijden van de reeds bestaande verontreiniging van bodem en het (diepe) grondwater door het treffen van maatregelen (bijv. het aanbrengen van een ondoorlatende laag onder de stort of het installeren van een geohydrologisch beheerssysteem[1]) voor de stortplaatsen. Juist vanwege het permanente karakter van de reeds aanwezige stortplaats bij de VAM, had hier meer aandacht aan moeten worden besteed.

Het is de Commissie opgevallen, dat evenals bij het voorgenomen beleid, bij het MMA-V is uitgegaan van toegestane emissies volgens de TA-Luft 1986 (tabel 8.3, blz. 134). Als, zoals aangegeven op blz. 78, bij dit alternatief gestreefd wordt naar maximale rookgasreiniging zouden voor enkele componenten te weten stof, NOx, HCL, HF en zware metalen, lagere waarden mogen worden verwacht; waarden, die momenteel gelden als de "huidige stand der techniek".

6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Een milieu-effectrapport bevat ten minste een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven (Wabm, art. 41j, lid 1c).

De bespreking van de besluitvorming en de verwerking van de bestaande regelgeving met de daaruit voortvloeiende eisen is goed. Ook de bij hoofdstuk 6 behorende bijlage is goed. In zowel het PAP als in het MER zijn landelijke, provinciale en enkele lokale regels en beleidsuitgangspunten verwerkt.

De Commissie heeft een paar kanttekeningen:

- Het Drentse beleid voor ziekenhuisafval wijkt blijkens het MER af van het landelijk beleid en de landelijke richtlijnen. Een onderbouwing van deze afwijking wordt in het MER niet gegeven. De Commissie gaat er van uit dat de recente wijzigingen in het beleid en het daarover gevoerde overleg bij de besluitvorming zullen worden betrokken.
- In het PAP wordt aandacht besteed aan de jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma's. In het MER had hier ook aandacht aan moeten worden geschonken, omdat in de uitvoeringsprogramma's ook een beschrijving van de milieugevolgen opgenomen zal moeten worden.

1 Zie hiervoor diverse studies naar de waterhuishouding van het VAM-terrein en de aanwezige bodemverontreiniging, o.a. uitgevoerd door het Instituut voor Cultuurtechniek en Waterhuishouding te Wageningen.

7. BESCHRIJVING VAN DE BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING DAARVAN

Een milieu-effectrapport bevat ten minste een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen (Wabm, art. 41j, 1d).

De beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkeling daarvan moet een referentiekader bieden voor de milieugevolgen van het plan. De beschrijving van de bestaande toestand moet daarom met name gericht zijn op die locatie(s) en omgeving, waarover in het PAP besluiten worden genomen. De beschrijving in het MER is algemeen van opzet en weinig locatiegericht.

De afvalverwerking bij de VAM te Wijster heeft een centrale plaats in het voorgenomen beleid. De milieugevolgen van de stortplaats aldaar tot nu toe zijn aanzienlijk, met name voor bodem en grondwater. Daarom zouden gedetailleerde gegevens over de toestand van het milieu van die plaats en over de te verwachten milieu-effecten moeten worden verstrekt. Behalve de gegevens op blz. 124 van het MER wordt geen informatie over de samenstelling en de kwaliteit van de ondergrond van het VAM-terrein gegeven, terwijl er meer informatie beschikbaar is. Ook aan het milieu op en rondom de andere locaties, zoals deze zijn vermeld op blz. 42 en 43 van het MER, had met name aan nazorg meer aandacht moeten worden besteed. Door het ontbreken van de gegevens over het bestaande milieu van de locatie(s), ontbreekt een referentiekader voor het beschrijven van de toekomstige milieugevolgen.

8. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Een milieu-effectrapport bevat ten minste een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven (Wabm, art. 41j, lid 1e).

De beschrijving van de gevolgen voor het milieu bevat een groot aantal onzekerheden, zoals ook op blz. 121 van het MER is aangegeven. Eén van de redenen daarvoor zou zijn dat de exacte locaties van diverse verwerkingsinrichtingen (o.a. composteerinrichtingen, breek- en zeefinstallaties) niet bekend zijn (blz. 121 van het MER). Op blz. 42 en 43 van het MER wordt echter een groot aantal verwerkingsinrichtingen opgesomd. Voor de verschillende verwerkingslocaties afzonderlijk wordt onvoldoende duidelijk wat de milieugevolgen zullen zijn.

De milieugevolgen van de te bouwen geïntegreerde afvalverwerkingsinstallatie bij de VAM in Wijster zijn nog niet nauwkeurig aan te geven, omdat over de technische uitvoering nog onvoldoende bekend is. Uiteraard is hier de wijze van uitvoering van grote invloed op de aard en omvang van de milieu-effecten. De Commissie gaat er vooralsnog van uit

dat genoemde milieugevolgen met betrekking tot de GAVI uitsluitend als voorlopige aannamen dienen moeten beschouwd en dat de beschreven milieugevolgen nog sterk kunnen wijzigen als gevolg van nieuwe technische ontwikkelingen en de te verwachten aanscherping van normen en richtlijnen. De provincie zal duidelijk moeten maken welke milieu-eisen zij aan de op te richten GAVI zal gaan stellen. Gaat men uit van de thans vigerende richtlijnen of van de ten tijde van de vergunningverlening geldende normen[2]?

In dit verband mag niet onvermeld blijven, dat bij toepassing van de modernste besturingstechnieken het verbrandingsproces beter is te beheersen, hetgeen ook gunstige gevolgen heeft voor de verschillende milieu-effecten. Daarnaast zouden bij de mogelijkheden om te komen tot een nuttig gebruik van de verbrandingsresten als slakken e.a. de milieu-effecten dienen te worden beperkt door toepassing van nieuwe technieken bij de nabewerking en beheersmaatregelen bij de toepassing.

Belangrijke emissies als gevolg van het storten van afvalstoffen, zoals CO₂ en CH₄, zijn uiteraard slechts in globale zin aan te geven[3], maar deze zouden gezien de effecten op het milieu[4] niet ongenoemd mogen blijven. In dit verband is het gewenst aan te geven welke hoeveelheden stortgas men denkt in de loop van de komende jaren te kunnen winnen of affakkelen, waardoor deze emissies worden beperkt.

Uit de tabellen 8.3 (blz. 134 van het MER) en de tabellen 8.6 en 8.7 (blz. 142 en 143 van het MER) blijkt dat de emissies en de maximale deposities bij het voorgenomen beleid en bij de meest milieuvriendelijke verbrandingsvariant niet veel van elkaar verschillen. De Commissie vraagt zich af waarom deze verschillen zo gering zijn, gelet op het verschil in beleidsvoornemens tussen het voorgenomen beleid en de meest milieuvriendelijke verbrandingsvariant.

Er is waardering voor de wijze waarop in het MER gepoogd is de milieugevolgen van de verschillende alternatieven relatief (en dus kwalitatief) te vergelijken. Toch blijkt uit een vergelijking van de verschillende tabellen in hoofdstuk 8 dat de vergelijking deels ook kwantitatief is, zodat het gevaar bestaat dat de cijfers bij elkaar worden opgeteld om tot een eindoordeel te komen. Dit gevaar wordt versterkt door een opmerking op blz. 19 van het MER, waar gesteld wordt dat de vergelijking voor zover mogelijk kwantitatief is.

9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Een milieu-effectrapport bevat ten minste een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor

-
- 2 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 14 en 26
3 Zie Boll, Doedens e.a. Müll und Abfall 3/88, p. 112 e.v.
4 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 26

het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven (wabm, art. 41j, lid 1f).

Uit de vergelijking van de alternatieven blijkt dat het meest milieuvriendelijke alternatief voor verbranding in wezen een beperkte uitbreiding van het voorgenomen beleid is. De beide meest milieuvriendelijke alternatieven verschillen ten opzichte van elkaar nauwelijks wat betreft scores en kosten, behalve dan dat de gevolgen voor de bodem en de gevolgen voor de lucht onvergelijkbaar zijn.

Ten aanzien van de tabel 9.4.2.1. op blz. 185 van het MER wil de Commissie opmerken, dat de conclusie, als zou de voorgenomen activiteit het gunstigste naar voren komen, niet ondersteund wordt door de kostenvergelijking in bijlage 9. Hoewel een aantal onzekerheden verbonden is aan de schatting van de totale kosten en baten, leiden de vier tabellen in de bijlage 9 tot de conclusie dat de netto totale kosten (welke uiteindelijk het totale kostenaspect bepalen, en niet de kosten per ton van de verschillende categorieën) lager zijn bij de beide varianten van het meest milieuvriendelijke alternatief dan bij de voorgenomen activiteit.

10. LEEMTEN IN KENNIS EN EVALUATIE ACHTERAF

Een milieu-effectrapport bevat ten minste een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens (Wabm, art. 41j, lid 1g).

In het MER wordt goed aangegeven wat de leemten in kennis zijn. Ook is aangegeven wat de betekenis van de betreffende leemte is voor de besluitvorming.

Een programma van evaluatie achteraf van het in het MER/PAP voorgenomen beleid wordt in het MER niet gegeven. Wel wordt in het PAP aangegeven dat in de jaarlijks op te stellen uitvoeringsprogramma's een evaluatie van het MER zal worden opgenomen. Op welke wijze dat zal gebeuren, wordt niet aangegeven.

11. SAMENVATTING VAN HET MER

Een milieu-effectrapport bevat ten minste een samenvatting die aan algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven (Wabm, art. 41j, lid 1h).

De samenvatting van het MER is duidelijk.

Bijlagen bij het
toetsingsadvies over het Milieu-effectrapport
Provinciaal Afvalstoffenplan Drenthe

(bijlage 1 t/m 4)

Bekendmaking

Gedeputeerde staten van Drenthe maken ingevolge artikel 8 van de Afvalstoffenwet en artikel 41-t van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne bekend dat met ingang van 16 mei 1989 tot 1 augustus 1989 in het provinciehuis te Assen, alsmede in alle gemeentehuizen en openbare bibliotheken de volgende stukken voor een ieder ter inzage liggen:

- ontwerp-Afvalstoffenplan Drenthe
- Milieu-effectrapport* over het Afvalstoffenplan Drenthe.

Vóór 1 augustus 1989 kan een ieder naar aanleiding van het ontwerp-plan en het Milieu-effectrapport schriftelijk zijn/haar mening kenbaar maken.

Reacties moeten worden geadresseerd aan provinciale staten van Drenthe, postbus 122, 9400 AC Assen. Degene die opmerkingen indient kan verzoeken dat zijn persoonlijke gegevens niet worden bekendgemaakt. Het verzoek daartoe dient bij afzonderlijk geschrift, onder vermelding van zijn/haar persoonlijke gegevens, te worden ingediend.

Over het ontwerp-plan en het Milieu-effectrapport zullen vier **openbare hoorzittingen** worden gehouden. Die zittingen, waar **iedereen** mondeling bezwaren kan indienen, vragen kan stellen en opmerkingen mag maken, hebben plaats:

- op vrijdag 16 juni 1989 om 9.30 uur in de statenzaal van het provinciehuis, Westerbrink 1 te Assen (deze zitting is vooral bedoeld voor gemeentebesturen en andere instanties/organisaties; andere belangstellenden zijn ook welkom).
- op dinsdag 20 juni 1989 om 19.30 uur in café-restaurant Grimme, Marktplaats 5 te Emmen
- op maandag 26 juni 1989 om 19.30 uur in motel Hoogeveen, Mathijssenstraat 1 te Hoogeveen
- op donderdag 29 juni 1989 om 19.30 uur in de Stadsherberg, Oude Molenaarstraat 79 te Assen.

Op 2 oktober 1989 zal de Statencommissie voor de Zorg voor het Milieu over de ingediende bezwaren vergaderen. Vervolgens zal het plan ter vaststelling aan provinciale staten worden aangeboden, waarna het ter goedkeuring aan de Kroon wordt gezonden.

Van het ontwerp-Afvalstoffenplan en het Milieu-effectrapport is een goed leesbare samenvatting gemaakt. Deze is **kosteloos** verkrijgbaar bij de Stafafdeling Voorlichting van het provinciehuis te Assen (telefoonnummer 05920-55544) en verder bij alle gemeentehuizen en openbare bibliotheken.

Het volledige ontwerp-Afvalstoffenplan en het volledige Milieu-effectrapport zijn tegen de betaling van f 15,- per stuk eveneens te verkrijgen bij de Stafafdeling Voorlichting.

Heeft u vragen over het ontwerp-plan of het Milieu-effectrapport, dan kunt u contact opnemen met de Afdeling Milieuhygiëne van de provincie (telefoonnummer 05920-55544; voor vragen over het ontwerp-plan toestel 316, 472 of 500, voor vragen over het Milieu-effectrapport toestel 306).

* De bij besluit van 26 januari 1988, nummer 4/15/88-1.157, gegeven Richtlijnen voor het MER, de startnotitie en de daaromtrent gegeven adviezen en opmerkingen liggen uitsluitend in het provinciehuis ter inzage.

BRIEF VAN GEDEPUTEERDE STATEN VAN DRENTHE MET VERZOEK OM ADVIES

Provincie Drenthe

ASSEN: 25 april 1989
 Nummer: 15/WaMil/A18/89-5.929
 Dienst: WaMil
 Afdeling: Milieuhygiëne
 Uw brief van:
 Onderwerp: Toezending MER

Aan:
 de Commissie voor de milieu-
 effectrapportage
 Postbus 2345
 3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Instellingsdatum:	28 APR 1988
Nr:	022-09 Bu/Pres/V
Dossier:	113 - 242

Geachte commissie,

Ter voldoening aan het bepaalde in artikel 41t van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne doen wij u hierbij toekomen tien exemplaren van het Milieu-effectrapport over het voornemen van deze provincie om een integraal afvalstoffenplan vast te stellen. De richtlijnen voor het MER werden vastgesteld bij ons besluit van 26 januari 1988, nummer 4/15/88-1.157.

In verband met de op 20 december 1988 en op 3 maart 1989 met uw commissie gevoerde besprekingen aan de hand van concepten van het integraal plan en het MER zien wij af van de mogelijkheid in dit stadium een voorlopig en globaal advies aan uw commissie te vragen. Bekendmaking van het MER zal op de voorgeschreven wijze plaatsvinden, tegelijk met het ontwerp-integraal afvalstoffenplan op 12 mei 1989. Een exemplaar van de opgestelde concept-bekendmaking doen wij u hierbij ter kennisneming toekomen. Tien exemplaren van het ontwerp-integraal afvalstoffenplan zullen wij u zo spoedig mogelijk doen toekomen.

Hoogachtend,

gedeputeerde staten van Drenthe,

, voorzitter

 , griffier

Bijlage(n): //
 al/coll

Telefaxnummer:
 05920-53456

Provinciehuis
 Westerbrink 1
 Correspondentie-adres
 Postbus 122
 9400 AC Assen
 Tel. 05920-55544
 Telex 53944 pbdr nl

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP VAN
DE COMMISSIE VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het onderhavige toetsingsadvies over het milieu-effectrapport Provinciaal Afvalstoffenplan Drenthe heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van ir. K.H. Veldhuis.

In de werkgroep hebben voorts zitting:

- Dr. Th.W. Kuyper, wonende te Beilen (adviseur)
- Mr. C. Lambers, wonende te Opende
- Dhr. C. van Maanen, wonende te Wormerveer
- Ing. J.A. Mertens, wonende te Tilburg
- Drs. E. Romijn, wonende te Oosterbeek
- Ir. A.G. Stroband, wonende te Bilthoven

Drs. M. Buitenkamp treedt als secretaris van de werkgroep op.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties

nr.	datum	Persoon of instantie	Datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	20-07-1989	Min. Landbouw en Visserij, Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in provincie Drenthe te Assen	27-07-1989
2.	19-07-1989	Waterschap "De Oostermoerse Vaart" te Gieten	27-07-1989
3.	20-07-1989	Werkgroep Huisvuil van de Vrouwenraad Eelde - Paterswolde	27-07-1989
4.	12-07-1989	Socialistische Partij, Afd. Assen te Assen	27-07-1989
5.	27-06-1989	Samenwerkingsverband Zuidwest-Drenthe	27-07-1989
6.	?	Stichting Behoed Waardevol Goed en van het I.V.N.-afd. Zuidlaren	02-08-1989
7.	22-06-1989	Gemeente Dwingeloo	02-08-1989
8.	25-07-1989	Gemeente Assen, namens de gemeenschappelijke regeling "verwijdering van afvalstoffen Noord- en Midden Drenthe"	02-07-1989
9.	25-07-1989	Kamer van Koophandel en Fabrieken voor Drenthe te Meppel	02-08-1989
10.	26-07-1989	Gemeente De Wijk	02-08-1989
11.	25-07-1989	GS van de Provincie Noord-Holland	02-08-1989
12.	28-07-1989	W. Mulder te Assen	02-08-1989
13.	27-07-1989	NOB Wegtransport te Rijswijk	02-08-1989
14.	25-07-1989	Inspectie van de Volksgezondheid voor de hygiëne van het milieu voor Groningen, Fries- land en Drenthe	02-08-1989
15.	27-07-1989	N.V. Vuilafvoer Maatschappij VAM te Amsterdam	02-08-1989
16.	27-07-1989	Gemeente Ruinerwold	02-08-1989

17.	27-07-1989	Gemeente Havelte	02-08-1989
18.	28-07-1989	W. Jonkers te Noordbarge	02-08-1989
19.	27-07-1989	Gemeente Nijeveen	02-08-1989
20.	?	Milieugroep ANLOO	02-08-1989
21.	31-07-1989	Landbouwschap Gewestelijke Raad voor Drenthe te Assen	04-08-1989
22.		H. Zantinge e.a. te Wijster	04-08-1989
23.	28-07-1989	Progressief Accoord Coevorden (P.A.C.) te Coevorden	04-08-1989
24.	29-07-1989	W.L. Jonker-ter Veld te Vries	04-08-1989
25.	31-07-1989	Intergemeentelijk Samenwerkingsverband Zuid- Oost Drenthe	04-08-1989
26.	31-07-1989	Milieuraad Drenthe	04-08-1989
27.	02-08-1989	Gemeente Zuidlaren	08-08-1989
28.	07-07-1989	Drentse Waterschapsbond	11-08-1989
29.	09-07-1989	Nederlandse bond van plattelands- vrouwen, afd. Drenthe	11-07-1989